
KONKURRANSEGRUNNLAGETS DEL II NS 8402

Avtaledokument med kontraktsbestemmelser basert på NS 8402

Vedlegg:

- Mal for tilleggsavtale
- Forsikringsattest – ansvarsforsikring

Ovennevnte dokumenter er kun ment som en orientering til tilbyderne, og skal således ikke fylles ut ifm tilbudsinnleveringen.

AVTALEDOKUMENT

RÅDGIVNINGSSOPPDRAG ETTER NS 8402

Prosjektnavn/prosjektnummer/kontraksnummer

1 PARTENE OG DERES REPRESENTANTER

Oppdragsgiver		
Navn:	Organisasjonsnr:	
Staten v/Forsvarsdepartementet v/Forsvarsbygg		975 950 662
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post:

Rådgiveren		
Navn:	Organisasjonsnr:	
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post:

Partene er enige om at:

- elektronisk kommunikasjon aksepteres
- elektronisk kommunikasjon ikke aksepteres

2 KONTRAKTSDOKUMENTER. TOLKNINGSREGLER

Følgende dokumenter inngår som en del av denne kontrakten:

1. Rammeavtalen
2. Dette avtaledokumentet
3. Referater og annet materiale fra forhandlinger og oppklarende drøftelser, som er godkjent av begge parter
4. Rådgiverens tilbud
5. Referat fra befaring/konferanse
6. Forsvarsbyggs konkurransegrunnlag
7. NS 8402:2010 Alminnelige kontraktsbestemmelser for rådgivningsoppdrag honorert etter medgått tid

---

Ved motstrid gjelder dokumentene i ovennevnte rekkefølge. Dersom dette ikke løser motstridssituasjonen, skal spesielle bestemmelser gjelde foran generelle.

3 OM OPPDRAGET

3.1 Bestilt ved avtaleinngåelsen

Ved avtaleinngåelsen er følgende ytelser bestilt av oppdragsgiveren:

Fyll inn beskrivelse av oppdraget (kan evt gjøres med henvisning til vedlegg)

Endringer av oppdragets omfang skal formaliseres på blankett «Tilleggsavtale».

3.2 Opsjoner

Oppdragsgiver har rett, men ingen plikt, til å bestille følgende tilleggsytelser fra rådgiveren:

Beskrivelse av opsjonen	Frist for bestilling

4 UTFØRENDE PERSONELL OG UNDERRÅDGIVERE

Rådgiveren skal under gjennomføring av bistanden benytte seg av følgende personer fra eget firma:

Navn på person	Funksjon	Telefon	E-post

Rådgiveren skal benytte følgende underrådgivere (navn og person):

Navn på person	Fra firma	Funksjon	Telefon	E-post

Den eller de personer som utfører oppdraget skal ha nødvendige kvalifikasjoner og erfaring og for øvrig tilfredsstillende kravene satt i kontraktene.

Dersom det er tilbudt navngitte ressurser plikter rådgiveren å benytte disse. Rådgiveren kan ikke uten Forsvarsbyggs skriftlig samtykke skifte ut personer som i henhold til kontrakten eller senere avtale skal utføre oppdraget.

5 TIDSRISTER

5.1 Tidsfrister for rådgiverens ytelser

Ytelse:	Frist:	Dagmulkt: (Ja, Nei eller beløp)
Oppdraget skal påbegynnes:		
Oppdraget skal være ferdigstilt:		
Delfrister:		
Ytelse 1		
Ytelse 2		
Ytelse 3		

Til NS 8402 pkt. 9.2: Eventuell dagmulkt løper alle dager unntatt helligdager og offentlige høytidsdager. Samlet erstatning og dagmulkt for overskridelse av delfrister og tidsfrist for fullføring av oppdraget skal ikke overstige 20 % av totalt endelig honorar eksklusiv merverdiavgift.

5.2 Tidsfrister for oppdragsgiverens ytelser

Ytelse:	Frist:

6 HONORAR OG UTGIFTSDEKNING

6.1 Honorarform

Oppdraget skal honoreres etter medgått tid med følgende timepriser:

Timepris kr..... eks mva for.....

Timepris kr..... eks mva for.....

Timepris kr..... eks mva for.....

Rådgiveren skal i samarbeid med oppdragsgiver utarbeide honorarbudsjetten for oppdraget, jf NS 8402 pkt 12.3. Forsvarsbyggs mal for honorarbudsjetten skal benyttes.

Tilleggs- og endringsarbeid honoreres også etter ovennevnte timepriser.

6.2 Regulering av prisen

Prisene på signerte avrop kan ikke reguleres med mindre leveransen her mer enn 3mnd igjen ved oversendelse av krav, og da kun med virkning for timer levert etter kravet sendes.

6.3 Varsling av endringer

Varsel av endringer i honorarbudsjetten og fremdrift skal skje uten ugrunnet opphold. Varslet skal skje på vedlagt skjema, og sendes på e-post til både prosjektleder og prosjektøkonom i Forsvarsbygg for å være gyldig.

6.4 Kostnader og utgifter

Kostnader og honorar i forbindelse med ovennevnte punkter er regulert i konkurransegrunnlaget del III A.

Reiser som ikke er inkludert i prisene/satsene dekkes bare dersom Forsvarsbygg på forhånd har godkjent reisen. Kostnadsdekningen skjer i henhold til statens reiseregulativ. Kun utgifter som anses nødvendige vil bli dekket.

7 BETALING

7.1 Fakturering

- Alternativ 1: Honoraret forfaller til betaling når oppdraget er utført og godkjent av oppdragsgiver.
- Alternativ 2: Det skal faktureres en gang pr måned. Avslutningsdag for fakturering skal være siste dag i måneden.

Til NS 8402 pkt 14.4: Rådgiveren skal sende slutfaktura innen rimelig tid, og senest innen en måned etter at oppdraget er avsluttet. Krav som ikke er medtatt i slutfakturaen kan ikke fremsettes senere med mindre det er tatt uttrykkelig og spesifisert forbehold fordi grunnlaget for beregning av kravet ikke har foreligget i tide.

Betalingsfrist skal være 28 dager fra mottak av korrekt merket faktura. Fakturagebyr skal ikke beregnes.

7.2 Krav til fakturaene

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til Forsvarsbyggs fakturamottak i samsvar med standarden Elektronisk handelsformat (EHF). Forsvarsbyggs elektroniske fakturaadresse er **975950662**. For nærmere informasjon om fremgangsmåte, se www.ehandel.no.

Det skal sendes separate fakturaer for henholdsvis:

- Medgåtte timer
- Slutfaktura

Attesterte timelister skal vedlegges fakturaene.

Alle fakturaer skal inneholde:

- «<fyll inn ressursnummer til attestant/mottaker>» - oppgis under «Deres referanse» («AccountingCustomerParty»/«Party»/«Contract ID»)
- «Prosjektnummer ....., kontraktsnr. ....». – oppgis i beskrivelsesfeltet
- Faktura for endringsarbeider skal i beskrivelsesfeltet i tillegg henvisne til endringsavtalenummer (E001, E002 osv.).
- Videre skal beskrivelsesfeltet inneholde opplysninger om hvilke ytelser/leveranser fakturaen gjelder. Fakturaene skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av oppdragsgiveren.

Ved manglende eller feil merking vil rådgiveren kunne få beskjed om at den umerkede/feilmerkede fakturaen ikke vil bli behandlet. Rådgiveren plikter da å kreditere den umerkede fakturaen og utstede en ny korrekt faktura med ny fakturadato og nytt forfall.

8 ØVRIGE BESTEMMELSER

8.1 Rettigheter til prosjektmaterialet

Til NS 8402 pkt 5: Oppdragsgiveren har vederlagsfri bruks- og disposisjonsrett til det endelige prosjektmaterialet for fremtidig dekning av eget behov, og til oppfyllelse av forpliktelser som oppdragsgiver måtte påta seg.

Rådgiveren kan ikke bruke prosjektmaterialet uten samtykke fra oppdragsgiver.

I den grad prosjektet berører sikkerhetsgradert informasjon plikter rådgiveren å inngå sikkerhetsavtale, jfr. sikkerhetsloven kap 7 og forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser § 2-5. Så langt denne sikkerhetsavtalen får innvirkning på rådgiverens rettigheter til prosjektmaterialet går sikkerhetsavtalen foran.

8.2 Krav til kvalitetssikringssystemer

Til NS 8402 pkt 6.3: Rådgiveren skal kunne dokumentere at han har og følger en faglig forsvarlig kvalitetssikringsprosedyre for gjennomføringen av oppdraget.

Rådgiveren skal videre kunne dokumentere at han utfører revisjoner av sitt arbeid opp mot kravene i kvalitetssikringsprosedyrene. Planer og dokumentasjon av slike systemrevisjoner skal gjøres tilgjengelig for Forsvarsbygg. Systemrevisjonene skal blant annet ta hensyn til HMS-aspektet, på administrative systemer, arbeidsutførelse og produkter.

Forsvarsbygg kan utføre slike revisjoner av rådgiveren og hans eventuelle underleverandører.

Brudd på bestemmelsen anses som mislighold av avtalen, og Forsvarsbyggs rettigheter reguleres av NS 8402 pkt 10.

8.3 Rådgiverens uavhengighet

Rådgiveren kan ikke samtidig med det aktuelle oppdraget påta seg andre oppdrag i samme prosjekt, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke. Rådgiveren skal heller ikke påta seg andre oppdrag for andre oppdragsgivere i direkte eller indirekte tilknytning til oppdraget, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke.

8.4 Forsikring

Rådgiverens forsikring skal innen 14 dager etter avtaleinngåelsen dokumenteres gjennom fremsendelse av «Forsikringsattest – ansvarsforsikring». Attesten er vedlagt konkurransegrunnlaget del II. Forsvarsbygg plikter ikke å betale avdrag før man har mottatt nevnte attest.

8.5 Sikkerhet ved tilbakeholdelse og stansing

Til NS 8402 pkt 14.5.2 siste ledd: Forsvarsbygg stiller ikke sikkerhet.

8.6 Offentligrettslige krav

8.6.1 Oppdrag underlagt sikkerhetsrestriksjoner

Dersom oppdraget, eller forsvarsanlegget, er underlagt sikkerhetsrestriksjoner må rådgiveren inneha de nødvendige sikkerhetsklareringer og -autorisasjoner. Videre skal egen sikkerhetsavtale inngås, jf. forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser § 2-5 og sikkerhetsloven kap 7. Rådgiveren og dennes representanter forplikter seg til å overholde denne sikkerhetsavtalen og det til enhver tid gjeldende regelverk om sikkerhetsgradert informasjon. Overtredelse av sikkerhetsbestemmelser og/eller tap av nødvendig klarering/autorisasjon er å anse som vesentlig mislighold av rådgiverens kontraktsforpliktelser.

8.6.2 Regelverket for offentlige anskaffelser

Rådgiveren skal være kjent med, og opptre i samsvar med regelverket for offentlige anskaffelser ved gjennomføring av rådgivningsoppdraget.

8.6.3 Forholdet til plan- og bygningsloven (pbl)

Rådgiveren skal ha ansvarsrett for den oppgaven og den del av tiltaket kontrakten omfatter i den tiltaksklassen som prosjektet/tiltaket krever. Rådgiveren plikter å bidra til at erklæring om ansvarsrett blir sendt så raskt som mulig etter at kontrakt er inngått.

Manglende ansvarsrett betraktes som vesentlig kontraktsbrudd.

8.6.4 Krav til gjengs lønn og arbeidsvilkår for arbeidstakere

Rådgiveren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos underleverandører som direkte medvirker til oppfyllelse av kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelsen.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal lønns- og arbeidsvilkårene være i samsvar med gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om

- a) minste arbeidstid,
- b) lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og
- c) dekning av utgifter til reise, kost og losji,

i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Alle avtaler rådgiveren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Dersom rådgiveren ikke etterlever klausulen, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Forsvarsbygg kan holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Rådgiveren skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Rådgiveren skal også fremlegge dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkårene hos underleverandørene.

Lederen av rådgiverens virksomhet er ansvarlig for at denne kontraktsbestemmelsen blir etterlevd.

8.7 Etiske krav

Rådgiveren plikter å gjøre seg kjent med og overholde de etiske krav og retningslinjer som Forsvarsbygg har utarbeidet. De etiske kravene og retningslinjene kan leses på www.forsvarsbygg.no.

8.8 Krav til etisk handel

For alle kontrakter som overstiger kr. 1.000.000 eks mva, skal rådgiveren etterleve følgende grunnleggende krav:

- a) Nasjonal lovgivning: Arbeidsretten og arbeidslovgivningen der produksjonen finner sted, skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse, miljø og sikkerhet, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter.
- b) Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjoner nr. 138 og 182): Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter. Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land). Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid. Dersom det foregår slikt barnarbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.
- c) Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjoner nr. 29 og 105): Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.
- d) Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111): Det skal ikke forekomme noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.
- e) Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87 og 98): Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt. Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal leverandøren medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

Brudd på disse bestemmelsene anses som vesentlig mislighold.

Rådgiveren identifiseres med sine underleverandører ved mislighold av kontrakten mht. de ovenfor nevnte krav.

Alle avtaler rådgiveren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser nevnt i første til tredje ledd.

8.9 Reklame, kontakt med media

8.9.1 Offentliggjøring av informasjon. Mediahåndtering

Rådgiveren forplikter seg til ikke å offentliggjøre noen form for prosjektrelatert informasjon uten på forhånd å ha innhentet skriftlig godkjenning fra Forsvarsbygg.

All kontakt med media skal håndteres av Forsvarsbygg. Skulle det komme henvendelser fra media om kontraktsmessige forhold eller forhold i tilknytning til kontrakten, plikter rådgiveren å henvise til Forsvarsbygg.

8.9.2 Utarbeidelse av informasjon

Med mindre annet er avtalt, skal rådgiveren ved utarbeidelse av rapporter eller annet skriftlig materiale bruke egne maler. Forsvarsbygg kan om ønskelig benytte vår egen forside.

Dersom oppdraget omfatter utarbeidelse av konkurransegrunnlag er rådgiveren forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs maler for dette.

I forbindelse med møter med eksterne utenfor Forsvarsbygg skal rådgiveren opptre som representant for Forsvarsbygg og ikke profilere eget firma.

9 SÆRSKILTE BESTEMMELSER FOR DET ENKELTE OPPDRAG

Fyll inn hvis aktuelt.

10 TVISTELØSNING

Alle tvister behandles etter norske prosessuelle og materielle rettsregler. For kontrakter med utenlandske leverandører avtales Oslo som verneing.

11 SIGNATURER

Dette avtaledokumentet er utferdiget i 2 eksemplarer, ett til hver av partene.

Dato:	Sted:	Dato:	Sted:
Forsvarsbyggs underskrift		Rådgiverens underskrift	
_____ <i>Navn</i> <i>Stilling</i>		_____ <i>Navn</i> <i>Stilling</i>	

FORSVARSBYGG

ENDRINGSVARSEL

Prosjekt:		Kontraktsnr:		Endringsvarsel nr:	
Leverandør/kontraktspart:		ePhortenr.		Dato:	
Dokumentansvarlig: Advokatene i Forsvarsbygg, dok.versjon 2.0				Side:	

BESKRIVELSE AV ENDRINGEN(E):

FYLLES INN AV LEVERANDØREN:

Konsekvenser for tid og milepæler:

Konsekvenser for honorar/pris:

- Fastpris for denne endringen _____ inkl. mva.
- Medgått tid basert på kontraktens timepriser: _____ økning av antallet timer

Andre konsekvenser:

Varsel skal skje på vedlagt skjema, og sendes på e-post til både prosjektleder og prosjektøkonom i Forsvarsbygg for å være gyldig.

For Leverandør:

Sted/dato: _____

Signatur: _____